

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Wstęp do językoznawstwa		8.0.14241	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Instytut Skandynawistyki i Fennistyki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Skandynawistyka	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Katarzyna Wojan, profesor uczelni; prof. dr hab. Alicja Pstyga			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład		2 ECTS - 50h	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - udział w zajęciach;	
zajęcia w sali dydaktycznej		15 godzin - samodzielne studiowanie literatury przedmiotu	
Liczba godzin		5 godzin - nauka własna, przygotowanie do kolokwium	
Wykład: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Wykład konwersatoryjny		Sposób zaliczenia	
- Wykład problemowy		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie na podstawie (dwóch) kolokwium pisemnych/ustnych z danej partii materiału.	
		Podstawą dopuszczenia do kolokwium pisemnego/ustnego jest udział w zajęciach (w sumie co najmniej 86% obecności).	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	kolokwium	referat/prezentacja	udział w dyskusji
	Wiedza		
K_W01	+		
K_W04	+		
	Umiejętności		
K_U01	+	+	+
K_U02	+	+	+
K_U04	+	+	
	Kompetencje społeczne		
K_K01			+
K_K04			+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

brak wymagań formalnych

B. Wymagania wstępne

brak wymagań wstępnych

Cele kształcenia

Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami, terminologią i zagadnieniami z zakresu językoznawstwa skandynawskiego. Przekazanie ogólnej wiedzy o o systemie języka i jego realizacji w aktach komunikacyjnych, niezbędnej do studiowania (na dalszych latach) przedmiotów językoznawczych związanych z danym językiem kierunkowym (duńskim, fińskim, norweskim, szwedzkim). Zapoznanie z różnymi metodami opisu języka i jego poziomów. Przekazanie wiedzy ogólnej na temat zróżnicowania języków, pochodzenia języka, a także o kontaktach językowo-kulturowych w Europie ze szczególnym uwzględnieniem Skandynawii. Wskazanie praktycznych zastosowań skandynawistycznych badań językoznawczych (np. w leksykografii, glottodydaktyce, interlingwistyce).

Treści programowe

Przedmiot badań językoznawczych ze szczególnym uwzględnieniem badań skandynawistycznych. Miejsce językoznawstwa ogólnego i skandynawistycznego w systemie nauk. Język naturalny jako system znakowy. Struktura systemu językowego. Niejednoznaczność w języku naturalnym (egzemplifikacja w oparciu o języki kierunkowe: duński, fiński, norweski, szwedzki, a także saamski i islandzki). Funkcje języka i wypowiedzi. Akty mowy. Rodzaje znaczenia. Podział języka naturalnego. Odmiany języka (norweski: bokmål vs nynorsk, fiński: yleiskieli vs puhekieli, szwedzki: rikssvenska vs dialekty, rigsmål vs dialekty, islandzki: wysokoislandzki). Zróżnicowanie językowe Skandynawii (szwedzka odmiana fińskiego w Finlandii, kweński, meankieli, etnolekty saamskie itd.). Norma językowa. Puryzm językowy. Kompetencje Rady Nordyckiej. Pismo i alfabety (alfabet runiczny fuþark). Pochodzenie języka (teoria monogenezy i poligenezy). Klasyfikacje języków (rodzaje). Klasyfikacja genetyczna języków. Szczegółowa klasyfikacja genetyczna grupy języków nordyckich. Typologia języków. Wzajemna zrozumiałość języków skandynawskich. Ligi językowe. Europejska liga słownikowa. Kontakty językowe w Europie i Skandynawii. Zapożyczenia (rodzaje i główne kierunki zapożyczeń). Skandynawizmy w polszczyźnie. Skandynawskie języki sztuczne i pidżynowe.

Wykaz literatury

Literatura podstawowa:

- Akesson K. L., Håller språket ihop Norden? En forskningsrapport om ungdomars förståelse av danska, svenska och norska, Nordic Council of Ministers 2005.
- Bandle O. et al. (red.), The Nordic Languages. Vol 1-2, Berlin 2002.
- Bartmiński J. (red.), Encyklopedia kultury polskiej, t. 2: Współczesny język polski, Wrocław 1993.
- Bjorvan, H. et al., Innføring i lingvistikk, Oslo 2000.
- Bye P. et al., Språk og språkvitskap: ei innføring i lingvistikk, Oslo 2003.
- Crystal D., An Encyclopaedic Dictionary of Language and Languages, Oxford 1992.
- Dahl Ö., Koptjevskaja-Tamm M. (ed.), Circum-Baltic Languages, vol. 1: Past and Present, Amsterdam-Philadelphia 2001.
- Fisiak J., Wstęp do współczesnych teorii lingwistycznych, Warszawa 1975.
- Furdal A., Językoznawstwo otwarte, wyd. 3 uzup., Wrocław 2000.
- Grzegorzczkowska R., Wstęp do językoznawstwa, Warszawa, 2008.
- Hall Ch., An Introduction to Language and Linguistics. Breaking the Language Spell, Routledge 2005.
- Haspelmath M. et al. (ed.), The World Atlas of Language Structures, Oxford 2005.
- Haugen E., Die Skandinavischen Sprachen, Hamburg 1984.
- Heinz A., Dzieje językoznawstwa w zarysie, Warszawa 1978.
- Hovdhaugen E. et al., The History of Linguistics in the Nordic Countries, Helsinki 2000.

- Lyons J., Wstęp do językoznawstwa, Warszawa 1975.
 Łuczyński E., J. Maćkiewicz, Językoznawstwo ogólne. Wybrane zagadnienia. Gdańsk 1999.
 Majewicz A.F., Języki świata i ich klasyfikowanie, Warszawa 1989.
 Milewski T., Językoznawstwo, Warszawa 1976.
 Polański K. (red.), Encyklopedia językoznawstwa ogólnego, Wrocław 1990.
 Wojan K., Wstęp do badań wieloznaczności leksemów w ujęciu kontrastywnym, Gdańsk 2010.
 Wojan K., Przypadkowe i nieprzypadkowe wędrówki leksemów, Gdańsk 2010.

Literatura uzupełniająca:

- Aitchison J., Linguistics. An Introduction, London 1999.
 Anttila R., Historical and Comparative Linguistics, Amsterdam–Philadelphia 1989.
 Banaś M., Zapomniana mniejszość? Kwenowie w drodze do odbudowy zbiorowej tożsamości, [w:] Kim jestem? Kim jesteśmy? Antropologiczne i socjologiczne konteksty współczesnej tożsamości, red. D. Czakon et al., Kraków 2012.
 Bednarczuk L. (red.), Języki indoeuropejskie, t. 1–2, Warszawa 1986–1988.
 Bomhard A.R., Indo-European and the Nostratic Hypothesis, Charleston, South Carolina 1996.
 Gołąb Z., A. Heinz, K. Polański, Słownik terminologii językoznawczej, Warszawa 1970.
 Grabias S., Język w zachowaniach społecznych, Lublin, 2003.
 Helbig G., Dzieje językoznawstwa nowożytnego, Wrocław 1982.
 Ivić M., Kierunki w lingwistyce, Wrocław 1975.
 Maciejewski W. (red.), Świat języków. Wielka encyklopedia geografii świata, t. XIV, Poznań, 1999.
 Napoli D., Language Matters. A Guide to Everyday Questions about Language, Oxford 2003.
 Tabakowska E., Gramatyka i obrazowanie. Wprowadzenie do językoznawstwa kognitywnego, Kraków, 1995.
 Weinsberg A., Językoznawstwo ogólne, Warszawa 1983.
 Wiik K., Eurooppalaisten juuret, Jyväskylä 2002.
 Wojan K., Języki sztuczne – zapotrzebowanie społeczeństw czy fantazja jednostek?, Gdańsk 2015.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W01, K_W04 K_U01, K_U02, K_U04 K_K01, K_K04	K_W01, K_W04 Student: - ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu językoznawstwa w systemie nauk oraz jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej (K_W01), - zna elementarną terminologię językoznawczą i definiuje pojęcia (K_W04), - ma uporządkowaną wiedzę z zakresu językoznawstwa współczesnego (K_W01), - zna i rozumie podstawową terminologię specjalistyczną oraz ma uporządkowaną wiedzę w zakresie struktury języka naturalnego, typologii i klasyfikacji języków (K_W04), - ma podstawową wiedzę o powiązaniach językoznawstwa z innymi naukami humanistycznymi oraz społecznymi (K_W01), - ma wiedzę o metodach i narzędziach językoznawczych, pozwalających opisywać zjawiska językowe i kulturowe (K_W01).
	Umiejętności K_U01, K_U02, K_U04 Student - potrafi we wskazanych źródłach znaleźć i dokonać analizy wybranych zagadnień językoznawczych z obszaru skandynawskiego (K_U01), - opanował i stosuje podstawowe umiejętności badawcze w zakresie językoznawstwa współczesnego, korzystając z zaleceń i wskazówek opiekuna naukowego (K_U02), - potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla językoznawstwa (K_U04).
	Kompetencje społeczne (postawy) K_K01, K_K04 Student: - ma świadomość zakresu swojej wiedzy z zakresu językoznawstwa skandynawskiego oraz rozumie potrzebę dalszego, ciągłego rozwoju własnych kompetencji (K_K01), - potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji wyznaczonego przez siebie lub innych zadania filologicznego (K_K04).
Kontakt katarzyna.wojna@ug.edu.pl	